

Karen Eiken Friis kijkt haar man ongelovig aan.

‘Het moet er ook weer af,’ zegt ze met een knikje naar de jeneverbesslinger met ledlampjes in allerlei kleuren die hij moeizaam boven de deurpost bevestigt. De eerste twee slingers hangen al, een in de keuken en een boven de voordeur.

Leo Friis vertrekt zijn gezicht als hij van de stoel stapt. Dan steekt hij de stekker in het stopcontact en kijkt tevreden naar het resultaat van zijn inspanningen. Werpt een blik op Karen en besluit het lot niet te tarten door ook de knipperfunctie aan te zetten.

‘Wat is mama toch saai, hè?’ zegt hij, terwijl hij zich naar zijn dochter en de grote verhuisdoos op de vloer omdraait.

‘Hm,’ antwoordt Selma bevestigend en ze reikt hem iets aan wat op een van de drie wijzen lijkt.

‘Nee maar, zit er ook een kerststal bij?’ vraagt hij. ‘Hebben wij daar even een goede slag geslagen,’ voegt hij er in de richting van Karen aan toe.

Ze kijkt hem met opgetrokken wenkbrauwen aan. ‘Nou, zeg dat wel. Ik had geen idee dat je voor dertig mark zoveel rommel kon kopen, zelfs niet op een vlooiemarkt. Heel mooi, meisje,’ zegt ze als Selma een kleine stal omhooghoudt.

Die ziet er zelfs bijna heel uit en lijkt alle traditionele figuren te bevatten, alleen het hoofd van een van de drie wijzen en een voet van Jozef ontbreken en zijn vervangen door een klompje roze modelklei, maar Karen beseft dat dat kleine detail, net als eventuele bezwaren, Leo er niet van zal weerhouden een plekje voor de stal te vinden.

Eigenlijk had ze het al opgegeven bij de aanblik van het voor-

werp dat Selma's favoriet lijkt te zijn in de schatkist die haar vader heeft meegebracht: een aardewerken beer van een centimeter of tien, knielend en met gevouwen handen, in een lange, witte jurk met engelenvleugels en een stralenkrans van dun metaaldraad, die een beetje scheef boven zijn hoofd hangt. Waar het kleinood precies moet komen, lijkt Selma nog niet te weten; het staat nog altijd naast haar op het vloerkleed.

Karen Eiken Friis heeft niets tegen Kerstmis. Integendeel. Ze verheugt zich zowel op de vrije dagen als op de mogelijkheid om het voor het eerst in twee jaar echt te kunnen vieren. Stelt zich voor hoe iedereen gezellig bij elkaar zit in het grote huis, verzadigd en volledig gevaccineerd. Er zal dit jaar niet worden beknibbeld op eten, drank of inspanningen.

Ze weet ook wat het feest voor Leo betekent. Weet waarom hij, die zelf nooit heeft meegemaakt wat in andere gezinnen als vanzelfsprekend wordt beschouwd, zijn dochter nu als excuus gebruikt om de kerstsfeer te vergroten. Ze laat met geen woord blijken dat ze begrijpt dat het net zo goed voor hemzelf is dat hij het huis in een allegaartje van Disney en Doggerland verandert. En natuurlijk horen daar ook versieringen bij, vooral brandende kaarsen, kerststerren voor het raam en de geur van jeneverbes.

Maar gekleurde lampjes...

'Jullie weten dat het nog elf nachtjes slapen is voordat het kerstavond is,' zegt Karen en ze gaat staan. 'Bovendien is het voor een zeker lammetje nu bijna bedtijd.'

'Saai,' zegt Selma.

Een paar uur later zet Karen haar glas rode wijn neer en pakt haar telefoon van de salontafel.

'Hoe ziet jouw week eruit?' vraagt ze, terwijl ze haar agenda opent.

Leo steekt beide armen omhoog en gaapt. 'Leeg,' zegt hij. 'Geen opnames, pas na Driekoningen weer. Misschien een enkele gig bij de fabriek, maar dat is alles. Dus ik heb alle tijd om het huis te versieren. En voor onze dochter te zorgen,' zegt hij gauw als Karen haar mond opent om te protesteren.

Ze besluit om de woorden in te slikken die er meestal toe leiden dat Leo zijn stekels opzet: *Het wordt tijd dat we een plekje bij een*

kinderdagverblijf proberen te vinden.

Natuurlijk begrijpt hij best dat Selma met kinderen van haar eigen leeftijd moet kunnen spelen, dat ze niet alleen met haar ouders en een clubje studiomuzikanten om kan gaan; het ziet er niet naar uit dat ze een broertje of zusje krijgt en hier op de landtong wonen geen andere kinderen.

Natuurlijk beseft hij dat, maar het heeft toch zeker geen haast?

Van het voorjaar misschien, hadden ze de vorige keer afgesproken.

‘Of van de herfst,’ had Leo eraan toegevoegd.

Nee, er is geen enkele reden om daar nu over te beginnen. Daarom neemt ze nog maar een slok wijn en spiegelt zijn geeuw. ‘En wat dacht je van mij? Hoe ga je voor je wettige echtgenote zorgen, die zich nog twee weken uit de naad moet werken?’

‘Tja... drank en seks, dacht ik zo. Misschien ook iets te eten, als ze zich weet te gedragen.’

Ze knikt. ‘Lijkt me redelijk.’

Nu al bijna een jaar. Waarom ze er op het allerlaatste moment voor hebben gekozen om in de kerk te trouwen, weet ze nog steeds niet.

Haar eerste huwelijk, dat met John, is in het Doggerse consulaat in Parijs voltrokken en Leo en zij hadden iets dergelijks in gedachten gehad.

Toch hebben ze zich door de dominee in de kerk van Langevik laten trouwen zonder ook maar iets in de zegen te schrappen. Enerzijds omdat de dominee al tegen de tachtig loopt, en anderzijds omdat hij Karen heeft gedoopt en geconfirmeerd en zij zich onder zijn godvrezende blik altijd een beetje kleiner voelt worden, hoewel ze hem meer dan eens van Haren & Kråkan naar huis heeft geholpen. Ze hoort haar moeder ook vaak mopperen dat het gebruik van miswijn in de kerk van Langevik volgens de geruchten net zo hard toeneemt als de gemeente afneemt.

‘*All the trimmings,*’ had Leo gefluisterd toen ze elkaar trouw, gehoorzaamheid en eeuwige liefde tot de dood hen scheidde hadden beloofd.

Ja, amen dan maar.

Ze was echter niet zo smakeloos geweest om een witte bruidsjurk aan te trekken en Selma had niet met een mandje met bloemblaadjes

door het middenpad hoeven stappen maar fijn bij oma op schoot mogen zitten. Een nieuwe jurk had Karen zichzelf wel gegund; een knalrode, als een klein protest tegen die godvrezende blik. Leo, die keurig in het pak was gestoken en zijn lange haar achterovergekamd en gefixeerd had met iets wat hij in het badkamerkastje van Sigrid had gevonden, had eruitgezien als een makelaar.

Karen had op haar lip gebeten om het niet uit te schateren toen ze hem zag, maar toen de woorden van de dominee haar aan zijn volledige naam herinnerden had ze een ongepast gegiechel niet kunnen tegenhouden.

‘Neem jij, Leonard Evald...’

En verdomd als er in de kerkenbanken niet een enkele lach achter gehoest was verborgen. Vooral aan de kant waar een paar collega’s zaten.

Karen Eiken Hornby was Karen Eiken Friis geworden. Een paar slapeloze nachten met schuldgevoelens omdat ze de laatste officiële band met haar oude bestaan verbrak, maar bij daglicht had het weten gezegevierd: John en Mathis blijven altijd deel uitmaken van haar leven.

En uiteindelijk had Leo ingestemd. Selma zou hun beider achternaam dragen, eerst die van Karen en dan de zijne, en dan kon hijzelf net zo goed capituleren. Maar alleen op papier; hij heeft zich nooit anders voorgesteld dan Leo Friis.

Al bijna een jaar geleden ondertussen en vreemd genoeg voelt alles nog altijd helemaal... kloppend.

Het opgesloten gevoel dat ze had verwacht, had zich niet aangediend. Geen spijt, geen paniekerige angst dat alles plotseling ophoudt. Dat verbaast haar net zozeer als de onwerkelijke snelheid waarmee haar hele leven op zijn kop is gezet.

Drie jaar sinds ze elkaar hebben ontmoet, ruim twee jaar sinds Selma is geboren, bijna twee jaar sinds ze het huis in Langevik hebben moeten verlaten en hun toevlucht tot het huis van Sigrid en Keris op de landtong hebben genomen.

Een halfjaar sinds ze het brouwhuis met de bijbehorende strook land verderop op het perceel hebben gekocht en gerenoveerd en er zijn gaan wonen.

Er moet nog wel het een en ander worden gedaan, een paar ramen moeten nog afgekit worden, een stukje van de onderste

tree van het stenen stoepje moet nog vastgemetseld worden, en om de een of andere reden zit er geen lambrisering boven de deur tussen de hal en de keuken, maar in principe is het klaar. Op een late decemberavond als deze, wanneer er slechts hier en daar een lampje brandt, is er geen enkele onvolkomenheid te zien. Zelfs de gekleurde lampjes van Leo zorgen voor een bepaalde sfeer, moet Karen onwillig bij zichzelf toegeven.

Ze schudt haar hoofd als Leo de fles rode wijn ophoudt. ‘Neem jij dat laatste restje maar, ik moet zo gaan pitten wil ik morgenvroeg uit mijn bed kunnen komen.’

‘En de jouwe dan? Je week, bedoel ik.’

Ze gaapt weer. ‘Ongewoon rustig, er ligt alleen een stapel papierwerk. Als er niets bijzonders gebeurt, zou ik een paar dagen voor kerstavond al verlof moeten kunnen nemen. Dan ben ik tot oud en nieuw vrij. Mogelijk zelfs tot Driekoningen.’

‘We krijgen sneeuw,’ zegt Leo. ‘Misschien ga ik wel een slee voor Selma maken. Of iets anders waar we haar in voort kunnen trekken.’

Karen knikt verstrooid en probeert zich niet schuldig te voelen.

Iets waar we haar in voort kunnen trekken.

We.

De waarheid is dat zij haar werkdagen grotendeels in haar auto doorbrengt, zittend achter haar bureau of in een verhoorkamer op het politiebureau, terwijl Leo lange wandelingen met hun dochter maakt. Soms lopen ze alleen om de landtong en naar de schapen van Ritter; soms worden het langere tochten waarin hij ‘Selma de stad laat zien’.

Hij heeft iets ongedurigs in zijn lichaam. Iets wat hij kwijt moet raken voordat hij rustig kan gaan zitten met zijn whisky.

Waarschijnlijk een beetje te veel, maar aan de andere kant: geen drugs. Niet sinds hij weer in Doggerland woont, volgens hemzelf. In elk geval niet sinds hij de laadkades in Nyhamnen achter zich heeft gelaten, had ze gedacht.

Alleen zijn rusteloosheid is er nog. Leo Eiken Friis is altijd op weg ergens naartoe. Of vandaan.

Hij is bijna acht jaar jonger dan jij.

Maar hij heeft gelijk, een kinderwagen en Doggers winterweer vormen geen goede combinatie.

‘Klinkt goed,’ zegt ze en ze gaat staan. ‘Waarschijnlijk ben ik binnen een kwartier onder zeil.’ Ze geeft hem een kus. ‘Het is maar dat je het weet...’

Ze is nog maar halverwege de trap als ze hem achter zich aan hoort komen.

Hoofdcommissaris Hans Jangel stopt zijn telefoon in het hoesje aan zijn riem en blijft onderaan de heuvel midden op het smalle pad staan.

Als hij een geïrriteerde snauw hoort, doet hij snel een paar passen opzij om nóg een hijgende jogger langs te laten en hij ruikt de scherpe geur van zweet als de in lycra gehulde man met een hoofdlamp en een koptelefoon hem passeert.

Sukkel.

Hij moet even zitten, nadenken.

Rustig loopt hij via het met zaagsel bedekte trimparcours de steile helling op terwijl zijn blik van rechts naar links gaat. Niets dan kale stammen van loofbomen en dennen. Een eindje verderop in de bosrand ontwaart hij een omgevallen den en hij wacht tot een puffende vrouw in een roze trainingsjack langs hem heen is gelopen voordat hij het pad oversteekt.

Raymond, denkt hij, en hij mompelt de naam zachtjes voor zich uit als hij op de ruwe stam gaat zitten: Raymond Osse. En Sandra. Dat is een hele tijd geleden.

Verdwenen, had ze gezegd, hij neemt zijn telefoon niet op, reageert niet op appjes, heeft zelf ook niet geappt.

‘Sinds zaterdag heeft niemand hem meer gezien en hij heeft vannacht niet in zijn bed geslapen. Je moet ons helpen.’ Sandra’s stem had schrill van bezorgdheid geklonken.

Hij had een paar vragen gesteld maar was niet veel wijzer geworden van de antwoorden. Ja, Raymonds auto was weg, nee, zijn kleren waren er nog, het toilettasje met zijn medicijnen ook, nee, dat doet hij meestal niet, alhoewel, misschien, maar dan laat hij altijd wat van zich horen.

‘Het is vast niets, je weet hoe Raymond is, maar zodra ik op kantoor ben, zal ik een paar mannen naar je toe sturen. Bel me meteen als hij voor die tijd opduikt.’

Een paar mannen.

Waarschijnlijk ligt Raymond Osse ergens op een kingsize bed in een hotel naast een mokkel. Het is veel te vroeg om een grote zoekactie te starten. Bovendien zou de pers er onmiddellijk lucht van krijgen en goud ruiken. Nee, Osse zou het hem nooit vergeven als hij dat deed.

Aan de andere kant wordt Sandra vermoedelijk hysterisch als hij helemaal geen actie onderneemt. Hij moet maar iemand sturen die haar rustig kan houden tot Osse weer verschijnt. Vermoedelijk is die lul nog voor het vallen van de avond terug.

Geen geüniformeerde collega’s, daar zou Sandra niet rustig van worden en de anderen evenmin. Iemand die laat zien dat ze de zaak serieus nemen, iemand met een rang.

Iemand van Smeeds team.

Die zal dat niet leuk vinden, maar hij zal er weinig tegen in kunnen brengen; vorige week had hij nog gezegd dat er op dit moment geen grote onderzoeken bij de rechercheafdeling liepen. ‘Ongebruikelijk rustig’ waren zijn woorden geweest.

Hans Jangel sluit zijn ogen en neemt de indrukken door die hij van het team heeft gekregen in de paar weken dat hij in functie is. Niet de politiemedewerkers, die kent hij niet bij naam, alleen de mensen met wie hij een paar woorden heeft gewisseld.

Johannisen, op leeftijd en nors, met een air van ‘vroeger was alles beter’, een slechtzittend pak en haar dat over zijn kale hoofd is gekamd. Verdomd ervaren en vermoedelijk behoorlijk slim, maar waarschijnlijk zo flexibel als een loden deur.

Karl Björken... tja misschien, hij ziet er in elk geval toonbaar uit. Bijna zwart haar, keurig gekleed, twee meter lang en brede schouders. Een vaste blik en een stevige hand. Het zou hem zeker lukken om Sandra aan andere dingen te laten denken.

En dan zij, Karen huppeldepup. Eiken, en nog iets, wat het ook maar was. Vreemd genoeg met de hoogste rang van die drie. De weinige keren dat hij haar heeft ontmoet, had ze een spijkerbroek en een t-shirt aan gehad en haar lange, donkere haar opgestoken in een paardenstaart die eruitzag alsof ze ermee uit bed was ge-

stapt. Maar Smeed is positief over haar en bovendien schijnt ze het onderzoek te hebben geleid naar die zangeres die een paar jaar geleden verdwenen was.

Een vrouw, denkt hij en hij knikt langzaam. Ja, dat is waarschijnlijk precies wat in deze situatie nodig is.

Natuurlijk is Smeed degene die formeel bepaalt wie ze sturen.

Formeel.

Dan haalt hij zijn telefoon weer tevoorschijn.

Niets van de sneeuw die de meteorologen volgens Leo hebben beloofd, lijkt zich op deze decemberochtend in de buurt van de Doggerse eilanden te bevinden als Karens groene Ford Ranger met het voorgeschreven slakkentempo het terrein van Johannes Ritter passeert.

Een klein beetje vorst op kale takken en mogelijk een broos vliesje op de plassen die oplichten in de koplampen. Dat is alles. Het enkele graadje vorst waar misschien sprake van is, heeft de schapen nog niet naar de schuilhokken verdreven, en net zoals anders brengen ze het amper op hun kop van de neergelegde strobalen op te tillen om te kijken wie hun bestaan nu weer verstoort door aan de andere kant van het hek langs te tuffen.

‘Maximaal twintig kilometer per uur,’ had Ritter gezegd. ‘Ik wil niet dat ooien hun lammeren verwerpen doordat er van die snelheidsduivels langsscheuren. Het is nu al moeilijk genoeg om de eindjes aan elkaar te knopen.’

Sigrid en Keris hadden ook geen doodgeboren lammetjes gewild en waren daarom akkoord gegaan met zowel deze als de andere eisen die de oude Ritter had gesteld. Onenigheid met de buurman was wel het laatste wat zij en de andere projectdeelnemers wilden toen ze de oude conservenfabriek op de landtong van Njord overnamen.

Het was, zoals gezegd, al moeilijk genoeg.

Toch was het op de een of andere manier gelukt. Ondanks de pandemie en de uitgebleven toeristen hadden ze het pand verbouwd en het geplande restaurant geopend in de ruimten waar vroeger ‘Martens’ prima conserven’ werden geproduceerd.

En om de aangrenzende pakhuizen te veranderen in een concertzaal was geen grote verbouwing nodig geweest. Het publiek van de uitvoeringen die tot nu toe hadden plaatsgevonden, was tenminste helemaal tevreden geweest over het ‘ruige, industriële design’, zoals Kore het noemde.

En de lange bar.

Alleen het derde deel van het project verkeert nog in een beginstadium. Het simpele hotel, of beter gezegd de bed-and-breakfastachtige accommodatie die Sigrid in de oude rij arbeiderswoningen wil openen, moet nog van start gaan. De borden met WERK IN UITVOERING en VERBODEN TOEGANG hangen er wel, maar Karen heeft de afgelopen tijd slechts af en toe wat gehamer gehoord.

‘Van het voorjaar,’ had Sigrid vol overtuiging gezegd toen Karen haar onlangs had gevraagd wanneer ze de eerste gasten konden verwachten. ‘In elk geval van de zomer.’

Het resultaat van de achttien maanden dat het restaurant nu open is, is kennelijk lang niet slecht. Karen heeft het niet kunnen opbrengen alle verslagen aan te horen, maar Leo is dan ook degene die een deel van het project bezit, niet zij. Dat zijzelf de eindjes aan elkaar kunnen knopen, komt echter eerder door zijn opdrachten als studiomuzikant en haar eigen salaris van de politie.

Ongeduldig rijdt ze nu met een slakkengangetje langs de laatste meters van het schapenhek. In de verte ziet ze iemand met in elke hand een plastic emmer. Ze vertrekt haar gezicht als ze ziet hoe slecht Johannes Ritter ondertussen loopt.

‘Artrose,’ had Keris gezegd. ‘De man is al een eind in de zeventig en heeft die boerderij zijn hele leven in zijn eentje gerund.’

‘Dus hij heeft nooit een gezin gehad?’

‘Dat heb ik hem niet durven vragen, maar ik betwijfel het.’

Eindelijk kan ze gas geven. Ze rijdt over de smalle strook die de landtong met het vasteland verbindt en nog geen tien minuten later parkeert ze op haar gebruikelijke plek voor het gemeentehuis. Met een stille zucht kijkt ze naar de mooie gevel. Dan draait ze zich om en steekt dwars de straat over en loopt naar het vierkante, kolosachtige betonnen gebouw waar ze werkt.

Het politiebureau, of de Bunker zoals het in het dagelijks taalgebruik wordt genoemd, getuigt van het totale gebrek aan inzicht, esthetiek en kwaliteit waar opdrachtgevers, architecten en

aannemers in de jaren zeventig kennelijk last van hebben gehad. Bewust of onbewust hebben ze met vereende krachten weten te bewerkstelligen dat je, zodra je door de deur naar binnen gaat, iets van je levenslust verliest. Bij wijze van stilzwijgend en zinloos protest weigert Karen Eiken Friis om zich door de ondergrondse garage te laten opslokken en kiest ze er – zolang het nog geen tien graden vriest – voor om buitenshuis te parkeren.

Zodra ze op de vijfde verdieping uit de lift stapt en de glazen deur met het bordje RECHERCHEAFDELING RIJKSPOLITIE DOGGERLAND openduwet, beseft ze dat er iets aan de hand is.

Vanuit de pantry klinken gedempte stemmen, stemmen die verstommen wanneer zij passeert, maar even later weer terugkeren. Verderop ziet ze een paar politiemedewerkers met een bezorgd gezicht iets bespreken, terwijl ze goed in de gaten houden wie zich eventueel binnen gehoorsafstand bevindt.

‘Juh moet bij de baas komen,’ zegt Karl Björken, die met een half opgegeten broodje kaas in zijn mond langsloopt als Karen zich uit haar jas wurmt en die over haar bureaustoel hangt.

‘Ik weet het, ik kreeg een berichtje van hem. Ook goedemorgen trouwens,’ zegt ze tegen de brede rug die alweer onderweg is naar elders.

Een paar minuten later kijkt Karen naar de man die in een van de bezoekersstoelen in de kamer van Jounas Smeed heeft plaatsgenomen. Hij knikt en op zijn gezicht verschijnt iets van een glimlach. Dan richt hij zijn blik weer op zijn telefoon.

De stoel van Smeed zelf is leeg.

Verbaasd knikt ze terug en mompelt een groet, maar blijft met de koffiemok in haar hand in de deuropening staan. Komt het zenuwachtige gefluister in de gangen puur en alleen door een bezoekje van de nieuwe hoofdcommissaris? Of hebben de anderen iets gehoord wat zij niet weet?

Het is niet de eerste keer dat ze Hans Jangel ontmoet. Al bij zijn aantreden een paar weken geleden had hij alle afdelingen bezocht, samen met de directievoorzitter, die de nieuwe hoofdcommissaris had voorgesteld met de woorden: ‘Een eersteklas aanwinst voor onze organisatie, iemand die in zijn eerdere functie heeft laten zien hoe er daadkrachtig en met succes kan worden opgetreden